

The Archives and Collections of the NZASM
A Guide for Researchers
by
François Janse van Rensburg

Background

The Netherlands-South African Railway Company (Nederlandsche-Zuid-Afrikaansche Spoorwegmaatschappij) or NZASM (also sometimes called ZASM in South Africa) was a railway company established in 1887. The company was based Amsterdam and Pretoria, and operated in the South African Republic (ZAR) during the late 19th century. At the request of ZAR president Paul Kruger, the NZASM constructed a railway line between Pretoria and Lourenço Marques in Portuguese East Africa (now Maputo in Mozambique).

By the outbreak of the South African War (1899-1902) the company's network consisted of five lines with a total length of ca. 1147 km.

In 1899 shortly after the outbreak of the South African War, also known as the Second Boer War (1899–1902), the government of the ZAR exercised its rights in accordance to the concession granted to the NZASM to place the company under government control. Towards the end of the war, the company, along with the rail company of the Orange Free State (OVSM), was placed under military control by the British, and in 1904 the NZASM and the OVSM were merged into the Central South African Railways.

After protracted negotiations, NZASM's shareholders and creditors were given some compensation for debts and losses incurred by the company being seized by the British. The NZASM was formally dissolved in 1908, and the final financial statements were presented to shareholders in 1909. The company also published a book, *In Memoriam*,^[1] about the history of the NZASM in 1910. The money from the company's liquidation was used to establish the Zuid-Afrikaansche Stichting Moederland (ZASM) in 1908. The ZASM is an organization dedicated to the advancement of cultural and economic ties between the Netherlands and South Africa. The ZASM also purchased a building in Amsterdam to house the organization's archives and collections, including a part of the NZASM's archives. This building is now used by a variety of organizations under the common banner Zuid-Afrikahuis (South Africa House).

A great deal of the NZASM's infrastructure including bridges, drains, houses, and stations still exists and in many cases is still owned and actively used by Transnet. Several of the NZASM locomotives have survived and now form part of the Outeniqua Transport Museum's collection.

In 1916, shortly after the establishment of the Union of South Africa, the Central South African Railways was merged with the railways of the former English Cape (Cape Government Railways) and Natal (Natal Government Railways) Colonies, resulting in the establishment of the South African Rail and Harbour Administration or Spoornet. In 1980, Spoornet was renamed to Transnet, and it was granted company status in 1990.

The NZASM archives may be found in the South African National Archives in South Africa; the Dutch National Archives in the Netherlands; and in the archives of the Zuid-Afrikahuis and the Dutch Economic History Archive (NEHA), both in Amsterdam. The NZASM photos in the collection of the Zuid-Afrikahuis have also been digitized and may be viewed online. NZASM related archival material may also be found in various other archives, including the The National Archives of the United Kingdom.

Websites

- [The Netherlands South African Railway Company](#)
- [Zuid-Afrikahuis](#)
- [African Studies Centre, Leiden](#)
- [Artefacts.co.za](#)
- [Dutchfootsteps.co.za](#)

I. Archives of the NZASM in the Netherlands

1.1 Records in the [Zuid-Afrikahuis](#), Amsterdam (ca. 27m)

Name of Archive	Inventory Number(s)
076: Archief van de Nederlandsch Zuid-Afrikaansche Spoorwegmaatschappij, 1884-1909 (1871-1920)	1-394 (entire archive)
1. Organisatie	1-171
2. Taakuitoefening	172-371
3. Documentatie	372-394

1.2 Photos from the photo collection of the [Zuid-Afrikahuis](#), Amsterdam (292-293 photos?)

Name of Archive	Inventory Numbers(s)
Beeldbank (digitized 2009, with watermarks)	292 photos specifically tagged as NZASM (should both be the same collection)
Het Geheugen van Nederland (digitized 2011, no watermarks)	293 photos specifically tagged as NZASM (should both be the same collection)
<i>High resolution copies available via Zuid-Afrikahuis</i>	

2. Records in the [Nationaal Archief](#), The Hague (59,41m)

Name of Archive	Inventory Number(s)
2.18.18.02: Archief van de Nederlands-Zuid-Afrikaanse Spoorwegmaatschappij (NZASM) te Amsterdam, (1879) 1884-1910	1-719 (entire archive)
A. AFDELING ALGEMEEN BETREFFENDE DE OPRICHTING VAN DE MAATSCHAPPIJ	1-11
B. AFDELING COMMISSARISSEN	12-15
C. DIRECTIE AMSTERDAM	16-274
D. DIRECTIE PRETORIA	275-296
E. AFDELING EXPLOITATIE	276-426
F. AFDELING VAN DE HOOFDINGENIEUR	427-487
G. AFDELING BOEKHOUDING	488-719

3. Records in the [Nederlandsch Economisch-Historisch Archief \(NEHA\)](#), Amsterdam

3.1. Collectie Nederlandsch-Zuid-Afrikaansche Spoorwegmaatschappij (NZASM) (1,43m)

Name of Archive	Inventory Number(s)
ARChO3993: Collectie Nederlandsch-Zuid-Afrikaansche Spoorwegmaatschappij (NZASM), 1874-1910, 1925 en 1934 (Inclusief)	1-10 (entire archive)
1. Zuid-Afrikaansche Republiek (1884-1900)	1. a-w
2. Oranje Vrijstaat (1882-1899)	2. a-g
3. Colony of Natal (1881-1904)	3. a-f
4. Cape of Good Hope (1882-1903)	4. a-e
5. South Africa (1899-1909 en 1934)	5. a-f
6. Nederlandsch-Zuidafrikaansche Spoorwegmaatschappij (1884-1901)	6.1 a-ad 6.2 a-h 6.3 a-s 6.4 a-c 6.5 a-o 6.6 a-b

7. Literatuur over spoorwegen in Zuidelijk Afrika (1874-1903)	7. a-aa
8. Literatuur over Zuidelijk Afrika (1884-1910)	8. a-ai
9. De Nederland Zuid-Afrika Vereeniging Afdeeling Amsterdam, 1900-1903	9. a-g
10. Boek A.C.L. Tollenaar	10.

3.2. Collectie Nederlandsch-Zuid-Afrikaansche Spoorwegmaatschappij (Amsterdam) (0,11m)

Name of Archive	Inventory Number(s)
ARCH04252: Collectie Nederlandsch-Zuid-Afrikaansche Spoorwegmaatschappij (Amsterdam), 1895-1903 (Inclusief)	1-20 (entire archive)
NOTULEN	1-9
NEDERLANDSCH-ZUIDAFRIKAANSCH SPOORWEGMAATSCHAPPIJ (1884-1901) TARIEVEN	10-14
NATAL GOVERNMENT RAILWAYS	15-18
DIVERSEN	19-20

II. Other Collections in the Netherlands containing NZASM-related Records

1. Records in the [Nationaal Archief](#), The Hague

Name of Archive	Inventory Number(s)
2.21.105: Inventaris van het archief van dr. W.J. Leyds [levensjaren 1859-1940], (1856) 1859-1940 (1999)	1-3 (entire archive?)
2.21.232: Archief van de familie Middelberg (1829-1960)	68, 70-71 ,73-74
2.05.03: Ministerie van Buitenlandse Zaken: A-dossiers (1815-1940)	203; 441; 443-444; 456-479; 1425
2.05.121: Ministerie van Buitenlandse Zaken: Nederlandse Vertegenwoordiging in Zuid-Afrika te Pretoria (1888-1929)	21
2.21.014: Inventaris van het archief van het geslacht Asser, (1610) 1797-1940	91
2.02.14: KdK, 1898-1945	8109

2.21.253: Archief van de familie Beelaerts (van Blokland) en aanverwante families, 1381-2001	45-49; 96-102; 105 (may not all be relevant)
2.12.01: Ministerie van Marine	1894 09 14, nr. 25; 1894 11 13, nr. 24; 1894 11 27, nr. 20; 1894 12 24, nr. 34; 1895 01 15, nr. 29;
2.22.06: Losse Aanwinsten ARA-2 na 1980	232
2.21.167: Inventaris van het archief van B. Veth [levensjaren 1864-1944], 1873-1906	149
2.20.01: Inventaris van het archief van de Nederlandsche Handel-Maatschappij (NHM), (1784) 1824-1964 (1994)	5404; 5409; 5523; 8006: 762
2.05.44: Inventaris van het archief van het Nederlandse Gezantschap / Ambassade in Groot-Brittannië (en Ierland tot 1949), 1813-1954	418; 516

2. Records in the [Archive De Domijnen](#), Sittard-Geleen

Name of Archive	Inventory Number(s)
1001: Collectie Kleine Aanwinsten	3

3. Records in the Noord-Hollands Archief, Haarlem

102 Koninklijke Fabriek van Rijtuigen en Spoorwagens J.J. Beijnes NV te Haarlem	423; 497 (not comprehensive)
---	------------------------------

4. Records in the Zuid-Afrikahuis, Amsterdam

006 Archief van G.J.Th. Beelaerts van Blokland 1885-1899	
013 Archief Diverse Collecties 1877-1984	
025 Archief van T.G. Hoogenhuyze 1889-1909	
029 Archief van H. Koppen 1897-1909	
032 Archief van de Maatschappij tot bevordering der handelsbetrekkingen	

tussen Nederland en Zuid-Afrika 1882-1901	
046 Archief van de Nederlands Zuid-Afrikaanse Vereniging 1881-2016	
070 Archief van het Taalfonds 1895-1901	
080 Plaatsingslijst van Vereeniging Zuid-Afrikaansche Stichting Moederland, Stichting ZASM 1910-2011	
108 Archief van M.E.H. Breuning 1892-1931	
077 Archief van de Vereeniging Zuid-Afrikaansche Stichting Moederland	

5. Records in Het Utrechts Archief, Utrecht

908 Geldersch-Overijsselsche lokaalspoorweg-maatschappij	9 (may not be related, NZASM content could be in Zuid-Afrikahuis 108)
--	---

III. Archives on the NZASM in South Africa

1. National Archives - see separate document
2. Transnet - archives lacking inventory

IV. Archives on the NZASM in the United Kingdom

Name of Archive	Inventory Numbers(s)
The National Archives - Cabinet Office	-CAB 37/57/67; -CAB 37/74/18-19; -CAB 37/76/(71, 81); -CAB 37/78/101; -CAB 37/80/161-162; -CAB 41/26/(8, 16, 20)
The National Archives - Foreign Office	-FO 2/(565, 701-705, 957-962, 975-977); -FO 63/1408-1409, 1421; -FO 367/14/(25, 34-35, 50, 54, 57, 59, 76, 81, 85, 88, 103, 111, 117, 128, 134, 138, 144, 150, 158, 166, 170, 174, 178, 186, 192, 204, 208, 212, 216, 224); -FO 367/15/(297, 304); -FO 367/19/(546, 548); -FO 372/23/1; -FO 383/(422, 442);

	-FO 403/380; -FO 881/(7543, 7568X, 8582, 8817, 9051, 9097, 9373, 9560X); -FO 925/992-993
The National Archives - Dominions Office, and Commonwealth Relations and Foreign and Commonwealth Offices	DO 119/(141-142, 190, 269, 280, 300, 312, 326, 339, 504, 506, 579-580, 637)
The National Archives - Domestic Records of the Public Records Office, Gifts, Deposits, Notes and Transcripts	PRO 30/40/17/3
Wiltshire and Swindon History Centre	947/56/47
King's College London: Liddell Hart Centre for Military Archives	Edmunds V/4/5/3
Labour History Archive and Study Centre: F.S. Lewis, Johannesburg	LP/PA/07/1/407-8

V. Archives on the NZASM in Other Countries

Bundesarchiv, Germany - Niederländisch-Südafrikanische Eisenbahn-Gesellschaft, Amsterdam	BArch, R 3118/1670
Swiss Federal Archives	E2#1000/44#108*

VI. NZASM Literature

1. Primary Sources

(Many of these sources may also be found in the various archives)

- Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij (18??). *Statuten der Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg Maatschappij*. **Available at the New York Public Library.**
- Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij (1890). *Album der onderdelen van rijtuigen en wagens*. Available at the Delft University of Technology Library, call number: TRK 9103 P 09.
- Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij (1890). *Diensreglement*. Pretoria: Staatsdrukkerij. Available from UNISA library, call number: 385.09682065 NED.
- *Rapport van de Commissie benoemd bij besluit van den E.A. Eersten Volksraad, dd. 19 Juli 1892, art. 847, in zake de verslagen betreffende de Nederl. Z.A.*

Spoorweg-Maatschappij over het jaar 1891. Pretoria: Staatsdrukker. Available at the National Library of South Africa, Pretoria.

- Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij (1892). *Rapporten over den bouw en de exploitatie der spoorwegen der Nederlandsche Zuid-Afrikaansche spoorweg-maatschappij uitgebracht in den ... zitting, 1892*. Available at the University of Pretoria Library, call number: ZAOUV 968 "1892" ZUID-AFRIKAANSCH.
- Engelenburg, F.V. (1894). *De Delagoabaai spoorweg: een terugblik: met een almanak voor het jaar 1895*. Pretoria: Volksstem Drukkerij. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: A 968.5 ENGE 20140491.
- Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij (1894). *Voorwaarden van concessie en statuten*. Available at the Leiden University Library.
- [H.P. Berlage?]. (1895). *Gedenkboek uitgegeven ter gelegenheid der feestelijke opening van den Delagoabaaispoorweg 1895*. Amsterdam: NZASM. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: A 968.5 GEDE 42170 (plus one other copy).
- The Press. (1895). *The Delagoa Bay - Pretoria railway: the "Press" gedenkboek*. Pretoria: The Press. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: A 968.5 DELA 2008219. A modern reprint is also available at A 968.5 JONG 94304.
- Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij (1895). *Correspondentie omtrend spoorweg-aangelegenheden*. Pretoria: Staatsdrukkerij van de Z.A. Republiek. Available from the Koninklijke Bibliotheek, Den Haag, call number: 587 A 13.
- Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij (1896). *Notulen van de bijeenkomst van ambtenaren en beampten der N.Z.A.S.M. gehouden Vrijdag, 3 Juli 1896, in het Hotel "Zum Deutschen Kaiser", te Johannesburg, Z.A.R.* Available at the National Library of South Africa, Pretoria.
- Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg Maatschappij. (1887-1902). *Verlagen 1887-1902*. Amsterdam: NZASM. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: P 968.5 NZASM 63338.
- Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij (1888). *Contract (tusschen de regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek en de Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij voor den aanleg en de exploitatie van een tramweg over den Witwatersrand en voor de ontginning van het Boksburger steenkolenveld*. Available at the National Library of South Africa, Cape Town.

- Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij (1888). *Verslag der Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij over het jaar [1888?]*. Available at the Leiden University Library.
- Veenendaal jr., A.J. (1985) [1899-1900] 'Een Spoorwegingenieur onder Vuur: Brieven van ir. M. Middelberg uit de Boerenoorlog, 1899-1900' in *Nederlandse Historische Bronnen*, 1985, vol. 5. Available [online](#) via DBNL.
- G.J. Montague. (1899). *The Key to South Africa: Delagoa Bay*. London: Fisher Unwin. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: NZAV 1564.
- Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg Maatschappij. (1899-1900). *Rapporten van den Directeur Jhr. J.A. van Kretschmar van Veen aan den Raad van Commissarissen betreffende de verrichtingen der Maatschappij in Zuid-Afrika tijdens den oorlog, 1899-1900*. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: A 968.5 NZAS 63339.
- Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij (1900). *Voorwaarden van concessie en statuten*.
- Steinmetz, Th. (overprint [1900]). *De Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij in den Transvaalsch-Engelschen Oorlog 1899-1900*. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: A 968.5 STEI 2006371.
- *Report of the Transvaal Concessions Commission, dated 19th April 1901 presented to both Houses of Parliament by command of His Majesty*. Parts 1-2. (1901). London: His Majesty's Stationary Office. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: A 968.5 TRIB 20130231.
- Leonard, C. (with papers by J.W. Wessels and J.G.Auret). (1903). *Papers on the Political Situation in South Africa, 1885-1895*. London: Arthur L. Humphreys. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: 968.5 LEON 63308.
- Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg Maatschappij. (1905). *Mémoire et Documents concernant le Pont de Lourenço Marques*. Amsterdam, De Bussy. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: A 968.5 NZAS 20130226.
- *Pont de Débarquement de la Compagnie Néerlandaise Sud-Africaine dans le port de Lourenço Marques : mémoire présenté de la part du Gouvernement Portugais à l'arbitrage*. (1906). Lisbonne :Imprimerie Nationale. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: A 968.5 PONT 20130228.
- Nederlandsche Zuid Afrikaansche Spoorweg Maatschappij. (1910). *In Memoriam: N.Z.A.S.M.* Amsterdam: De Bussy. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: GROOT 968.5 NZAS 200801 (plus two other copies).

- Staatsbiblioteek Pretoria/State Library Pretoria (1967) [1895]. *Afschriften van Eenige Brieven en Telegrammen Gewisseld tusschen N.Z.A.S.M. en C.G.R. in de Eerste Maanden van 1895 (vervolg op Groenboek No. 1, 1895)*. Reprints no. 6. Pretoria: State Library.
- ZAR [Zuid Afrikaansche Republiek] (ca. 1895). *Instructie voor het doen van voorbereidende werkzaamheden voor spoorweg aanleg in de Zuid-Afrikaansche Republiek*. Pretoria, s.n.
- Rijkens, R. (ed.) (1988 [1899-1900]). *Brieven uit de Boerenoorlog: indrukken van Reintje Rijkens, arts, over zijn verblijf in Zuid-Afrika van juli 1899 tot juli 1900 en over zijn werkzaamheden aldaar, o.a. bij het Rode Kruis en bij de "Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg Maatschappij*. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: A 920 RIJK 88238.
- Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij (1901). *Aan den Heer Staats-Secretaris voor de Koloniën, Londen*. Available at the New York Public Library.
- Middelberg, G.A.A. and Spies, F.J. du Toit (1953). *Briewe uit Transvaal van G.A.A. Middelberg*. Petoria: Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns. Available from UNISA library.

2. Secondary Sources

2.1 Articles

- Espitalier, T.J., Day, W.A.J. (1944). 'The Locomotive in South Africa - A Brief History of Railway Development, Chapter 4: the N.Z.A.S.M. *South African Railways and Harbours Magazine*, October 1944 and November 1944 (continued).
- Suid-Afrikaanse Spoorweë (1953). 'Statement No. 19 – Statement Showing, in Chronological Order, the Date of Opening and the Mileage of Each Section of Railway' in *Jaarverslag*.
- Monning, H.O. (1958). 'n Belangrike historiese gebou: die Z.A.S.M. -huis' in *Pretoriana*, April 1958, vol. 26.
- Van Helten, J-J. (1978). 'German capital, the Netherlands Railway Company and the political economy of the Transvaal, 1886-1900' in *The Journal of African History*, vol. 19, no. 3, pp. 369-390. Available online via the African Studies Centre.
- De Jong, R.C. (1987). 'The NZASM in and around Pretoria: a visual record' in *Pretoriana*, April 1987.

- Griffiths, I.L.I. (1989). 'The Quest for Independent Access to the Sea in Southern Africa' in *Geographical Journal*, 1989, vol. 155, pp. 378-391.
- [De Jong, R.C.] [Ca. (1995).] 'NZASM: Memories of a Hundred Years.' Unpublished article. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: P 385 NZAS P200176.
- De Jong, R.C. (1996). " 'The iron road to the sea': The Pretoria-Maputo Railway, 1895-1995' in *Pretoriana*, August 1996.
- Mattheus, M. (1998). 'Lourenco Marques (Maputo) NZASM Oosterlyn', unpublished article. Available from the University of Pretoria, Department of Architecture Repository, no. 06370.
- Aitken, D.W. (1999). 'The British defence of the Pretoria - Delagoa Bay railway' in The South African Military History Society, *Military History Journal*, vol. 11, no.3-4, October 1999. Available [online](#).
- Aitken, D.W. (2000). 'Guerrilla Warfare, October 1900 - May 1902: Boer attacks on the Pretoria-Delagoa Bay Railway Line' in The South African Military History Society, *Military History Journal*, vol. 11, no.6, December 2000. Available [online](#).
- Van Schaik, F. (2003/2004). 'Nederlanders brachten Zuid-Afrika onder stoom: een korte terugblik op de geschiedenis van de NZASM (Parts 1-3)' in *Saamtrek*, vol. 3, no. 5, pp. 5-9; vol. 3, no. 6, pp. 14-19; vol. 4, no. 1, pp. 14-17. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: X185737/X185739/X185740.
- Wessels, E. (2006). 'Railway transport during the Anglo-Boer War' in *Knapsak* (Oorlogsmuseum Bloemfontein), vol. 18, no. 2, pp. 3-28. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: X185949.

2.2 Books

- Poel (van der), J. (1933). *Railway and Customs Policies in South Africa, 1885-1910*. London. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: 385 POEL.
- Van Winter, P.J. (1937/1938). *Onder Krugers Hollanders : geschiedenis van de Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij* (parts 1-2). Amsterdam and Pretoria: De Bussy. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: A 968.5 WINT 2010177/3801.
- Coetzee, D.J. (1940). *Spoorwegontwikkeling in die Suid-Afrikaanse Republiek, 1872-1899*. Cape Town: Nasionale Pers. Not available in the any Dutch library.
- Day, J.R. (1963). *Railways of Southern Africa*. London: Arthur Barker. Available at the African Studies Centre, call number: 4613.

- Holland, D.F. (1971). *Steam Locomotives of the South African Railways, Volume 1: 1859-1910*. Newton Abbot, Devon: David & Charles.
- Hart, G. (ed.) (1978). *The South African Railways - Historical Survey*. Bill Hart.
- Katzenellenbogen, S.E. (1982). *South Africa and southern Mozambique : labour, railways and trade in the making of a relationship*. Manchester: Manchester University Press. Available at the African Studies Centre, call number: AFRIKA 12847.
- De Jong, R.C., Van der Waal, G-M., and Heydenrych D.H. (1988). *NZASM 100: The Buildings, Steam Engines, and Structures of the Netherlands South African Railway Company*. Pretoria: Chris van Rensburg Publications. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: 968.5 JONG 89208.
- De Jong, R.C. (1989). *Die Lewensomstandighede en Kulturele Bydrae van die Nederlandse NZASM-Werknemers, 1887-1909*. University of Pretoria, PhD Thesis. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: A 968.5 JONG 90331.
- Bouten, P.H. (1991). *De Aanleg van 't Oosterspoor*. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: A 968.5 BOUT 91223.
- Davis, C.B., Wilburn, K.E., and Robinson, R.E. (1991). *Railway Imperialism*. London: Greenwood Press. Available at the African Studies Centre, call number: 2855 C 10.
- Van den Hurk, G.J. (1992). *The Netherlands South African Railway Company and the Postal Service of the South African Republic*. Johannesburg: Philatelic Federation of South Africa. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: P 383 P9624.
- Wilburn, K.E. (1982). *The Climax of Railway Competition in South Africa, 1887-1899*. Unpublished PhD Thesis, Oxford University. Not available in Dutch libraries.
- Kirby, E. (2012). *Financing the Foe: A case study on the financing of an independent railway to the Zuid-Afrikaansche Republiek between 1882 and 1902*. PhD at the London School of Economics and Political Science. Available [online](#).
- Bakker, K.A., Clarke, N.J., and Fisher, R.C. (2014). *Eclectic ZA Wilhelmiens: A shared Dutch built heritage in South Africa*. Pretoria: Visual Books. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: GROOT 00033 20150149.
- Clarke, N.J., and Fisher, R.C. (2016). *NZASM: Footsteps along the tracks: The identified extant built residue of the 'Nederlandsche Zuid-Afrikaansche*

Spoorweg-Maatschappij' (1887–1902). Visual Books. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: GROOT A 968.5 NZAS.

2.3 Commemorations

- Ministerie van Vervoer (1960). *'n Eeu van Vervoer: Die Prestasies van die Suid-Afrikaanse Spoor-, Pad-, Lug-, en Hawedienste*. Johannesburg: Da Gama Publikasies. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: 385 VERV 62279.
- Feeskomitee Herdenking Eeufees Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij. (1987). *NZASM 100 : herdenking = commemoration*. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: A 968.5 NZAS 2006550.
- SA Vervoerdienste Museum/SA Transport Services Museum. (1990). *Randtram 100*. Johannesburg. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: P 385 RAND P200178.
- Transnet Museum. (1992). *The Vaal River Bridge and Vereeniging, 1892-1992*. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number P 385 VAAL P200127.
- E. Conradie. (1995). *The Iron Road to the Sea: Pretoria - Maputo, One Hundred Years*. Johannesburg: Transnet Heritage Foundation. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: P 385 CONR P200175

3. Other Relevant Sources

(Sources on: Railways in South Africa, Shared Dutch-South African History, the Zuid-Afrikahuis, the Zuid-Afrikahuis archives, or with shorter sections on the NZASM. A subjective and not at all comprehensive list.)

- Van Oordt, I.F. 1898. *Paul Kruger en de Opkomst van de Zuid-Afrikaansche Republiek*. Amsterdam: Hollandsch-Afrikaansche Uitoevers Maatschappij. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: A 920 KRUG 90103.
- Durrant, A.E., Lewis, C.P., and Jorgensen, A.A. (1981). *Steam in Africa*. London: Hamlyn Publishing Group. Available at the African Studies Centre, call number: A3277.
- Pirie, G.H. (1982). 'Aspects of the Political-Economy of Railways in Southern Africa' in *Environmental Studies*, occasional paper no. 24.
- Marks, S. (1985). 'Southern and Central Africa, 1886-1910' in *The Cambridge History of Africa*, vol. 6, pp. 422-429. Available at the African Studies Centre, call number: AFRIKA 7721.6.
- Heydenrych, H. and Martin, B. (1992). *The Natal Mainline Story*. Pretoria: HSRC Publishers. Available at the African Studies Centre, call number: A5259.

- Pirie, G.H. (1993). 'Railways and labour migration to the Rand mines: constraints and significance' in *The Journal of Southern African Studies*, vol. 19, no. 4, pp. 713-730. Available online via the African Studies Centre.
- Ash, P. (1998). *Southern Africa by Rail*. England: Bradt Publications. Available at the African Studies Centre, call number: 34705.
- Bossenbroek, M. (2012). *De Boeren Oorlog*. Amsterdam: Athenaeum. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: 968.6 BOSS 20120492, also at the African Studies Centre in English.
- Bossenbroek, M. (2012). *The Boer War*. Y. Rosenberg (trans.) Johannesburg: Jacana Media. Available at the African Studies Centre, Leiden, call number: AFRIKA 44950.B, also available at the Zuid-Afrikahuis, and the African Studies Centre in Dutch.
- Terblanche, H.O. (2013). " 'De Overval': Aanslag op Suid-Afrikaanse Biblioteek in Amsterdam." *Journal for Contemporary History*, vol. 38, pp. 41-61. Available at the Zuid-Afrikahuis.
- Schutte, G.J. (2014). *Op de zolders van de Keizersgracht: Nederlands - Zuid-Afrikaanse geschiedenissen*. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: 327.49 SCHU 20140349.
- Stobbe, J. and Cuenca, L.C. (2016a). 'De collectie archieven van het Zuid-Afrikahuis.' *Archievenblad*, vol. 120, no. 1, pp. 17-21. Available at the Zuid-Afrikahuis, call number: P 060 ZUID 20160033.
- Stobbe, J. and Cuenca, L.C. (2016b). 'De archieven van het Zuid-Afrikahuis: Van Boerenoorlogen naar big data.' *Maandblad Zuid-Afrika: Speciale uitgave*, vol. 93, no. 2, pp. 38-39. Available at the Zuid-Afrikahuis.
- Gosselink, M., Holtrop, M., and Ross, R. (eds) (2017). *Good Hope: South Africa and the Netherlands from 1600*. Amsterdam: Uitgeverij Van Tilt. Also available in Dutch.
- Kromhout, B. (2017). *Goede Hoop: 400 jaar Nederland en Zuid-Afrika*. Zutphen: Walburg Pers.